فرم طرح دوره (Course Plan)

نام درس: بهداشت تعداد واحد: ۱ واحد (نظری)	رشته تحصیلی: فوریت های پزشکی	مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی	محل برگزاری: کلاس ٦	مدرس: دکتر محمدحسین دلشاد	نیمسال تحصیلی: نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳
نام دانشکده: پرستاری مامایی	گروه آموزشی: بهداشت عمومی	روز و ساعت برگزاری: شنبه ساعت ۸ تا ۱۰	تلفن و روزهای تماس: ۰۹۱۲۷۱۹۱۸۴۱- ۰۵۱۵۲۴۲۱۲۴۸ داخلی ۲۴۸شنبه‌ها	آدرس دفتر: دانشکده بهداشت طبقه دوم	آدرس ایمیل:Delshadmh1@thums.ac.ir

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم مختلف این درس؛ به‌طوری‌که نیاز است با کلیات و تاریخچه سلامت در ایران و جهان و با انواع نظام‌های عرضه سلامت در جهان آشنا شود. مفاهیم سلامت و بیماری را درک کند و خطرات تهدیدکننده سلامت و گذار سلامت در جهان و ایران را بشناسد. با مفهوم سلامت برای همه و سطوح پیشگیری آشنا شده و بتواند مراقبت‌های بهداشتی اولیه را به کار گیرد و بر اساس سطوح پیشگیری مراجعین را مدیریت و ارزیابی خطر کند. با نقش سازمان‌های ملی و فراملی در توسعه سلامت آشنا شود. با مفاهیم اولیه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت آشنا شده و بتواند ارتباط بهداشتی برقرار کند و مراجعین را درزمینهٔ خدمات سلامت آموزش بدهد. با اهداف توسعه پایدار آشنا شود و نقش عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت را شناخته تا بتواند در مدیریت بیمار آن‌ها را به کار ببندد. بااهمیت بهداشت محیط و بهداشت حرفه‌ای آشنا شده و نقش آن‌ها را در ارتقای سلامت جمعیت بشناسد. با بهداشت مواد غذایی و نقش تغذیه در سلامت آشنایی پیداکرده و بتواند در حوزه‌های مرتبط اصول آن را به کار ببندد. اهمیت سلامت دهان و دندان را درک کند. با ارزیابی فناوری سلامت آشنا شود. برنامه ایمن‌سازی را بشناسد و بتواند اجرای آن را هدایت نماید. درک اهمیت انتقال بیماری های واگیر و روش های مبارزه با عوامل بیماریزا- پیشگیری از ابتلا به بیماری های واگیر و غیر واگیر- واکسیناسیون.

اهداف اختصاصی درس:

۱- کلیات و تاریخچه سلامت عمومی در ایران و جهان و سیر تکامل آن شامل HFA, Millennium Development Goals (MDGs), primary healthcare(PHC) , SDGs را بداند.
۲- مراقبت‌های سلامت را شرح دهد.
۳- اصول PHC را تشریح دهد.
۴- ابعاد رویکرد UHC را نام ببرد.
۵- تعریف سلامت را از دیدگاه سازمان جهانی بهداشت تعریف و ابعاد آن را شرح دهد.
۶- سطوح پیشگیری را با ذکر مثال‌های مناسب بیان کند.
۷- اجزای نظام مراقبت‌های اولیه سلامت در کشور را نام ببرد.
۸- تغییرات در نظام مراقبت‌های اولیه سلامت را بیان کند.
۹- سیستم ارائه خدمات اولیه در کشور را شرح دهد.
۱۰- نظام سلامت و سطوح نظام ارجاع را بشناسد.
۱۱- سیمای سلامت در جهان و ایران بر اساس شاخص‌ها شرح دهد.
۱۲- نقش و وظیفه سازمان‌های محلی، ملی و فراملی مرتبط با سلامت را نام ببرد.
۱۳- نقش عوامل محیطی مرتبط با سلامت (هوا، آب، مواد زائد جامد و پسماندها، مواد غذایی) را بیان کند.
۱۴- نقش عوامل اجتماعی مرتبط با سلامت را بیان کند.
۱۵- عدالت در سلامت را درک نماید.
۱۶- برنامه‌های سلامت و ایمنی محیط کار را در کشور را بیان کند.
۱۷- اصول و کلیات ایمن‌سازی را بداند.
۱۸- اصول مدیریت خدمات سلامت را بداند.
۱۹- روش‌ها و الگوهای آموزش و ارتقای سلامت را نام‌برده و شرح دهد.
۲۰- مراحل مختلف برنامه‌ریزی بهداشتی را بداند
۲۱- حقوق دریافت‌کنندگان خدمات سلامت را بیان کند.
۲۲- با تفاوت‌ها و مشابهت‌های بازار سلامت و سایر بازارها
۲۳- مقایسه نظام‌های سلامت در دنیا بر اساس کارایی
۲۴- چارچوب‌های نظام سلامت و دلایل نیاز به اصلاحات نظام سلامت را بداند.

۲۵- آشنایی با برنامه ملی مبارزه با بیماری های واگیر و غیر واگیر
۲۶- آشنایی با مراحل واکسیناسیون
۲۷- آشنایی با مراحل پیشگیری از ابتلا و انتقال بیماری های واگیر
۲۸- چگونگی سرایت بیماری های واگیر (با تاکید بر بیماری های منتقله از راه خون و فرآورده های خون و ترشحات)
۲۹- آشنایی با اصول پیشگیری از بیماری های واگیر
۳۰- آشنایی با اصول کلی بهداشت فردی و محیط (با تاکید بر حفظ سلامت فردی)
۳۱- آشنایی با ساختار شبکه های بهداشتی و درمانی و تیم سلامت
۳۲- آشنایی با ضد عفونی کردن آمبولانس و تجهیزات موجود در آن

اهداف رفتاری درس:

آشنا شدن دانشجویان با اصول و مبانی خدمات سلامت و کاربرد آن‌ها در حوزه بهداشت و درمان و به‌کارگیری این مفاهیم و فن‌ها در حوزه‌های مختلف بهداشت و درمان به‌منظور استفاده بهینه از منابع محدود نظام سلامت جهت دستیابی به بیشترین کارایی ممکن.

*منابع اصلی درس:

۱- تحلیل هزینه – اثربخشی در سلامت؛ رویکردی کاربردی، علی محمدزاده خلیل، خان محمدیان سعیده، بهادری محمد کریم. زیر نظر: مرکز تحقیقات سیاستگذاری اقتصاد سلامت دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران و مرکز تحقیقات مدیریت سلامت دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله، ناشر: حیدری، چاپ سوم، ۱۴۰۱
۲- اصلاحات نظام سلامت: راهنمای عدالت و کارایی، تالیف مارک جی رابرت و همکاران، ترجمه و ویرایش توسط امیر عباس فتاح زاده و همکاران، موسسه فرهنگی ابن سینای بزرگ، ۱۴۰۲
۳- کتاب اصول و کلیات خدمات سلامت، تألیف: هیأت مولفین دانشگاه های علوم پزشکی کشور. چاپ اول، سال ۱۳۹۹، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد
۴- کتاب جامع بهداشت عمومی، تألیف: هیأت مولفین دانشگاه های علوم پزشکی کشور. ویرایش چهارم سال ۱۳۹۸، انتشارات ارجمند
۵- کتاب درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی، تألیف دکتر حسین شجاعی تهرانی، دکتر حسین ملک افضلی. ویرایش هفدم، سال ۱۳۸۹، انتشارات سماط
۶- حاتمی حسین و همکاران. (آخرین چاپ) کتاب جامع بهداشت عمومی (۳و۲و۱). تهران: ارجمند.
۷- جی. ای. پارک. ک. پاکر(آخرین ویرایش). درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی
۸- اورژانس طبی پیش بیمارستانی ۱و..

منابع فرعی درس:

9- Folland, S, Goodman, AC, and M. Stano. (2020) The Economics of Health and Health Care, 5th ed.Upper Saddle River, NJ: Pearson/Prentice Hall.Drummond, MF et al. Economic Evaluations of Health Care Programmes. Oxford: Oxford University Press.

۱۰- کتاب مولفه های اجتماعی سلامت، تألیف دکتر مایکل مارموت (ترجمه دکتر علی منتظری)، سال ۱۳۹۳، اتشارات جهاد دانشگاهی

۱۱- کتاب مراقبت اولیه سلامت؛ اکنون بیش از هر زمان دیگر، تألیف سازمان جهانی بهداشت (ترجمه دکتر کامل شادپور)، سال ۱۳۸۸، انتشارات پیک ریحان

۱۲- کتاب شبکه بهداشت و درمان. تألیف: دکتر سیروس پیله رودی، ویرایش سوم، سال ۱۳۸۵، انتشارات رضویه

۱۳- دستور العمل ها و بخشنامه های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و گزارش های سازمان جهانی بهداشت

۱۴- درباره مدیریت خدمات بهداشتی "راهنمای مدیریت مراقبت‌های اولیه بهداشتی – مؤلفان: موریس پیو، رزماری مک ماهون، الیزابت باتن– مترجمان: علی کشتکاران، علیرضا آیت‌اللهی ناشر: دانشگاه علوم پزشکی شیراز چاپ: ۳–۱۳۸۵

۱. جی ، لی ، پارک . ' درسنامه پزشکی و پیشگیری اجتماعی ' آخرین چاپ

۲. حسین حاتمی، محسن سیدنوزادی، فرشته مجلسی، حسن افتخاراردبیلی، سیدمنصور رضوی، سیدمحمدجواد پریزاده. ' کتاب جامع بهداشت عمومی' . آخرین چاپ

۳. خالد رحمانی . ' درسنامه جامع بهداشت عمومی کاردانی به کارشناسی ' آخرین چاپ

۴. میستویچ جوزف، هفن برنت، کارن کیت' اورژانس های طبی پیش بیمارستانی پایه' آخرین چاپ

۵. بلد سو برایان، پورتر رابرت، چری ریچارد' اورژانس های طبی پیش بیمارستانی میانی' آخرین چاپ

۶. روندا بک ، اندرو پالک، استیون رام. ' اورژانس های طبی پیش بیمارستانی ' آخرین چاپ

روش تدریس: سخنرانی/پرسش و پاسخ/ایفای نقش/ بحث گروهی

مسئولیت های فراگیران: حضور فعال در کلاس، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات

***نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:**

الف) در طول دوره (کوئیز، تکالیف، امتحان میان ترم...): ۲۰٪ ارزشیابی به حضور مستمر در تالار گفتگو، کلاس حضوری و رعایت نظم و داشتن توجه کافی به مطالب حین تدریس ۲۰٪ کل نمره با استفاده از کوئیز و تکالیف

بارم:۲

ب) پایان دوره: ۸۰٪ باقی‌مانده در امتحان پایان ترم محاسبه می‌گردد. **بارم:۱۸**

ارزشیابی به صورت کتبی که ۲۰٪ کل نمره با استفاده از کوئیز و ۸۰٪ باقی‌مانده در امتحان پایان ترم محاسبه می‌گردد.

نحوه محاسبه نمره کل:

آزمون پایان ترم ۸۰٪ کل نمره
کوئیز و تکالیف درسی ۲۰٪ کل نمره

***سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس: غیبت غیر مجاز طبق آئین نامه آموزشی و تمرکز بر ارزشیابی دوره**

دانشجو موظف است قبل از حضور استاد در کلاس حضور داشته باشد.

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس بهداشت نیمسال اول/دوم نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳					
ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۱۴۰۳/۰۶/۲۴	۸- ۱۰	کلیات، تاریخچه و سیر تکاملی سلامت عمومی در ایران و جهان تاریخ بهداشت عمومی را تعریف کند. قدمت تاریخی بهداشت عمومی را بیان نماید. تاثیر جنگ بر فروپاشی شالوده بهداشتی ملت های مورد تهاجم را متذکر شود نقش دارالفنون در شکل گیری و نهادینه شدن تشکیلات بهداشتی کشور را بیان کند اولین سازمان کشوری در زمینه بهداشت عمومی را نام ببرد زمان استقلال پست های قرنطینه در خلیج فارس و اداره شدن آن به دست ایرانیان را متذکر شود نقش انستیتو رازی و انستیتو پاستور ایران در تامین واکسن و سرم مورد نیاز را متذکر شود شخصیت هایی که در شکل گیری انستیتو رازی و انستیتو پاستور ایران نقش داشته اند را نام ببرد شخصیت های ایرانی که در شکل گیری و فعالیت های علمی پژوهشی انستیتو رازی و انستیتو پاستور ایران نقش اساسی ایفاء کرده اند را نام ببرد تاریخچه فعالیت های دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی را بیان کند	دکتر محمد حسین دلشاد	آمادگی قبلی، حضور فعال در کلاس، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات به همراه بازخورد

۲	۱۴۰۳/۰۷/۰۱	۸– ۱۰	مفاهیم سلامت و بیماری و سطوح پیشگیری طیف سلامت را توصیف نماید ابعاد مختلف سلامتی را مشخص کرده و توضیح دهد اثرات متقابل ابعاد مختلف سلامت را بر یکدیگر بیان کند عوامل موثر بر سلامتی را فهرست نماید	"	"
۳	شنبه هر هفته	۸– ۱۰	نظام مراقبت های اولیه سلامت آشنایی با برنامه ملی مبارزه با بیماری های واگیر و غیر واگیر نظام مراقبت را تعریف کرده وانواع نظام مراقبت رانام ببرد. استفاده های نظام مراقبت را نام ببرد. اهداف نظام مراقبت را توضیح دهد. ویژگیهای نظام مراقبت را توضیح دهد. شاخص های مرتبط با نظام مراقبت را توضیح دهد. چگونگی تجزیه و تحلیل اطلاعات را توضیح دهد. مثالهایی از اقدامات مداخله ای را بیان نماید.چگونگی ایجاد یک عفونت را تشریح نماید. زنجیره عفونت و حلقه های آن (میزبان، راه انتقال، مخرن/منبع) را شرح دهد. راههای انتقال و انتشار عفونتها را بیان نماید . حالات انتشار بیماری ها تک گیر، بومی، همه گیر، عالم گیر را توضیح دهد.	"	"
۴	"	۸– ۱۰	سیمای سلامت در جهان و ایران بر اساس شاخص ها شاخص های عمده سلامتی را توضیح دهد نقش و اهمیت شاخص های سلامتی را در ارزیابی و مقایسه وضعیت سلامت توضیح دهد کیفیت زندگی و نحوه ارزیابی آنرا توضیح دهد	"	"

۵	"	۸– ۱۰	سازمان های محلی، ملی و فراملی مرتبط با سلامت	"	"
۶	"	۸– ۱۰	روش های پرداخت به ارائه دهندگان خدمات سلامت	"	"
۷	"	۸– ۱۰	عدالت و دسترسی در خدمات را بداند و ارتباط بین سیستم های مراقبت سلامت، سلامت و عملکرد اقتصادی	"	"
۸	"	۸– ۱۰	ابعاد و تعیین کننده های اجتماعی سلامت و بیماری را بشناسد.	"	"
۹	"	۸– ۱۰	تحلیل اصلاحات و دگرگونی های ساختاری در نظام سلامت	"	"
۱۰	"	۸– ۱۰	اصول کلی بهداشت فردی–محیط درامدادگری طبقه بندی بیماری ها براساس تاثیرو وخامت آنها را بداند. طبقه بندی بیماری ها بر اساس راه انتقال آنهارا بداند. بیماری ها یی که تابع مقررات بهداشت بین المللی هستند وباید گزارش فوری شوند را تشریح نماید. بیماری هایی که شامل گزارش غیر فوری هستند را نام ببرد.	"	"
۱۱	"	۸– ۱۰	اصول و کلیات ایمن سازی چگونگی ایجاد ایمنی در بدن راتشریح نماید انواع ایمنی و طرق ایجاد آنها را شرح دهد انواع واکسنهارا نام برده و ویژگیهای هریک راتشریح نماید زنجیره سرما در رابطه با واکسنها وتجهیزات مورد نیاز را نام برده و موارد استفاده از آنها را شرح دهد جدول واکسیناسیون کودکانی که طبق برنامه گسترش ایمنسازی واکسن دریافت می نمایند را تشریح کند	"	"

			جدول واکسیناسیون کودکان‌ی که در موعد مقرر مراجعه ننموده اند و اولین مراجعه آنها از ۳ تا ۱۲ ماهگی است را تشریح کند جدول واکسیناسیون کودکان‌ی که در موعد مقرر مراجعه ننموده اند و اولین مراجعه آنها از ۱۳ ماهگی تا ۶ سالگی است را تشریح کند جدول واکسیناسیون افرادی که در موعد مقرر مراجعه ننموده اند و اولین مراجعه آنها از ۷ تا ۱۸ سالگی است را تشریح کند جدول واکسیناسیون افراد بالای ۱۸ سال فاقد سابقه ایمن سازی را تشریح کند جدول ایمن سازی زنان باردار و زنان در سنین باروری با توجه به سابقه قبلی ایمن سازی را تشریح کند			
۱۲	"	۸– ۱۰	اصول مدیریت خدمات سلامت	"	"
۱۳	"	۸– ۱۰	حقوق دریافت کنندگان خدمات سلامت	"	"
۱۴	"	۸– ۱۰	روش‌ها و الگوهای آموزش و ارتقای سلامت	"	"
۱۵	"	۸– ۱۰	آشنایی با ضد عفونی کردن آمبولانس و تجهیزات موجود در آن بیماریهای قابل پیشگیری از طریق واکسن (دیفتری، فلج اطفال، هپاتیت ، سرخجه) را تعریف نماید.	"	"

			اپیدمیولوژی بیماریهای قابل پیشـــگیری از طریق واکسـن (دیفتری فلج اطفال، هپاتیت ، سـرخجه) را توضیح دهد. علائم و نشـــانه های بالینی بیماریهای قابل پیشـــگیری از طریق واکســـن(دیفتری فلج اطفال، هپاتیت ، سرخجه) راتشریح نماید. ســـابقه برنامه ملی مبارزه با بیماریهای قابل پیشـــگیری از طریق واکســـن(دیفتری فلج اطفال، هپاتیت ، سرخجه) را تشریح نماید. اهداف و شاخصهای وضعیت فعلی بیماریهای قابل پیشـــگیری از طریق واکســـن(دیفتری فلج اطفال، هپاتیت ، سرخجه) را توضیح دهد. روند بیماریهای قابل پیشگیری از طریق واکسن را در سالهای گذشته را بیان نماید. استراتژی ملی کشوری جهت کنترل وپیشگیری از بیماریهای قابل پیشـــگیری از طریق واکســـن را توضیح دهد.			
۱۶	"	۸- ۱۰	تفاوت‌ها و مشابهت‌های بازار سلامت و سایر بازارها	"	"
۱۷	"	۸- ۱۰	تعریف سیستم، سیستم (نظام) سلامت و زیر ساخت سیستم بهداشت و درمان	"	"

۱۸	"	۸– ۱۰	ارائه خدمات سلامت و مدل های آن	"	"
۱۹	"	۸– ۱۰	مقایسه نظام‌های سلامت در دنیا و چارچوب‌های نظام سلامت	"	"
۲۰	"	۸– ۱۰	دلایل نیاز به اصلاحات نظام سلامت	"	"

***تاریخ امتحان میان ترم: در انتهای جلسه دهم *تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس جدول امتحانی دانشکده**

***سایر تذکرهای مهم برای دانشجویان: کلیه امور محوله به دانشجو نیاز است بر اساس زمان مورد انتظار تحویل داده شوند در غیر اینصورت ترتیب اثر داده نخواهند شد.**